

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อและนามสกุล นางภาวณา ประมนต์

แขนงวิชา การแนะแนว

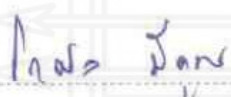
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. เจียรนัย ทรงชัยกุล

วิทยานิพนธ์นี้ "ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2556

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งจวน คำวชิรพิทักษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เจียรนัย ทรงชัยกุล)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ผู้วิจัย นางภาวนา ประมณฑ์ รหัสนักศึกษา 2492400086 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การแนะแนว) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ
(2) รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรนัย ทรงชัยกุล **ปีการศึกษา** 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษาที่อยู่ในสถานการณ์ทางสังคมต่างกัน และมีจิตลักษณะต่างกัน เปรียบเทียบอำนาจการทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษาด้วยกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมร่วมกับกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะกับอำนาจการทำนายโดยใช้ตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษากับความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่เข้ารับการอบรมเพิ่มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ปีการศึกษา 2554 จำนวน 480 คน ได้มาโดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ เครื่องมือรวบรวมข้อมูล เป็นแบบวัดมาตราประเมินรวมค่า มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .78 ถึง .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตสูงทั้งพฤติกรรมโดยรวมและพฤติกรรมแต่ละด้าน คือ นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างมาก มีแบบอย่างที่ดีมาก มีการเข้ารับการสอนเสริมมาก และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (2) ชุดตัวทำนายที่ประกอบด้วยสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร จิตลักษณะ 3 ตัวแปร ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมของนักศึกษาได้ดีกว่าการทำนายโดยใช้ตัวทำนาย ชุดที่ 1 หรือ ชุดที่ 2 เพียงอย่างเดียว โดยมีอำนาจการทำนายมากกว่า 5% ขึ้นไปโดยสามารถทำนายได้ ร้อยละ 38.2 ตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา คือ การเข้ารับการสอนเสริม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างที่ดี และการได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง (3) การวางแผนชีวิตด้านการศึกษา การวางแผนชีวิตด้านอาชีพ และการวางแผนชีวิตด้านครอบครัว สามารถทำนายความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาได้ 11 % ตัวทำนายที่สำคัญ คือ การวางแผนชีวิตด้านอาชีพ และการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา

คำสำคัญ พฤติกรรมการวางแผนชีวิต ปัจจัยเชิงเหตุและผล นักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

Thesis title: Causal and Effect Factors of Life Planning Behaviors of Undergraduate Students at Sukhothai Thammathirat Open University
Researcher: Mrs. Paowana Pramon; **ID:** 2492400086;
Degree: Master of Education (Guidance);
Thesis advisors: (1) Dr. Kosol Meekun, Associate Professor;
 (2) Dr. Chiaranai Songchaikul, Associate Professor; **Academic year:** 2012

Abstract

The objectives of this research were to compare life planning behaviors of undergraduate students who lived in different social situations and who had different psychological traits; to compare predictabilities of using the combined social situation factors and psychological trait factors to predict life planning behaviors of undergraduate students with that of using either group of factors alone; and to study the relationship between life planning behaviors of undergraduate students with their educational achievement.

The research sample consisted of 480 undergraduate students of Sukhothai Thammathirat Opening University who attended the Professional Experience Intensive Training Course in the 2011 academic year, obtained by stratified random sampling. The research instruments for data collection were summated rating scale questionnaires with reliabilities ranging from .78 to .89. Statistics for data analysis were the basic statistics, three-way ANOVA, multiple regression analysis, and Scheffe's method of pair-wise comparison.

The research findings revealed that (1) students who had high level of both the overall and by-aspect life planning behaviors were those who received high level of supports from surrounding people, those who had good peer models, those who attended the tutorial sessions more often, and those with high achievement motivation; (2) the set of predictors combining three social situation factors and three psychological trait factors could predict the students' overall life planning behaviors better than either the set of predictors comprising only the social situation factors or that comprising only the psychological trait factors by more than 5 per cent, with the combined predictability of 38.2 percent; the main predictors of students life planning behaviors were: the attendance of the tutorial sessions, the achievement motivation, the having of good peer models, and the receiving of supports from surrounding people; and (3) the factors of educational life planning, career planning, and family planning could be combined to predict educational achievement of the students with combined predictability of 11 percent, with the main predictors being career planning and educational planning.

Keywords: Life planning behavior, Causal factor, Effect factor, Undergraduate student, Sukhothai Thammathirat Open University
 Sukhothai Thammathirat Open University

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. เจียรนัย ทรงชัยกุล กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้ ความคิด ข้อเสนอแนะ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ตลอดจนตรวจ แก้ไขในข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกทราบซึ่งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ชวนชัย เชื้อสาธุชน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุดใจ บุญอารีย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี นางสาวจิตติมา รักนาค มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบคุณนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่เสียสละเวลา และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ศิษย์ ทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งบิดา มารดา ญาติพี่น้องของผู้วิจัย ตลอดจนเพื่อนนักศึกษา เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

ภาวณา ประมณฑ์

กรกฎาคม 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
พฤติกรรมการวางแผนชีวิต	9
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต	20
ปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต	22
ปัจจัยด้านจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต	31
พฤติกรรมการวางแผนชีวิตกับความสำเร็จในการศึกษา	41
กรอบแนวคิดของการวิจัย	44
สมมติฐานการวิจัย	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประเภทและรูปแบบการวิจัย	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	46
ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
การวิเคราะห์ข้อมูล	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง	61
ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต	62
ผลการวิเคราะห์การทำนายความสำเร็จด้วยพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษา	85
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	86
สรุปการวิจัย	86
อภิปรายผลการวิจัย	91
ข้อเสนอแนะ	101
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	114
ก ราชนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	115
ข หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ	117
ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	121
ง แบบวัดสถานการณ์ จิตลักษณะ และพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษา	135
จ รายละเอียดค่าคุณภาพเครื่องมือของแบบวัดที่สร้างขึ้น และฝังตัวแปร	153
ฉ ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	157
ประวัติผู้วิจัย	160

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะชีวสังคม.....	61
ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา โดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตพิจารณาตาม สถานการณ์ทางสังคม 3 ประการ.....	65
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม และแต่ละด้าน ของพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิต ของกลุ่มนักศึกษาเปรียบเทียบตาม สถานการณ์ทางสังคม	67
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา โดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตพิจารณาตาม จิตลักษณะ 3 ประการ	69
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม และแต่ละด้าน ของพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิต ของกลุ่มนักศึกษาเปรียบเทียบตามจิตลักษณะ	70
ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ พิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	71
ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา พิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต	72
ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา โดยรวม พิจารณาตามความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทาง จิตลักษณะ และลักษณะทางชีวสังคม.....	74
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมของกลุ่มเปรียบเทียบตาม สถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ และลักษณะทางชีวสังคม.....	75
ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม พิจารณาตามความพร้อมสถานการณ์สังคม และความพร้อมทางจิตลักษณะ	76
ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม พิจารณาตามความพร้อมสถานการณ์สังคม และความพร้อมทางจิตลักษณะ และสถานภาพการสมรส	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม พิจารณาตามความพร้อมสถานการณ์สังคม และความพร้อมทางจิตลักษณะ และการประกอบอาชีพ	80
ตารางที่ 4.13 เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม และตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต โดยตัวทำนายกลุ่มสถานการณ์สังคม 3 ตัวแปรวิเคราะห์โดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต	81
ตารางที่ 4.14 เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม และตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต โดยตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะ 3 ตัวแปรวิเคราะห์โดยรวมและแต่ละด้านของ พฤติกรรมการวางแผนชีวิต	82
ตารางที่ 4.15 เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม และตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต โดยตัวทำนายกลุ่มสถานการณ์สังคม และกลุ่มจิตลักษณะ รวม 6 ตัวแปร วิเคราะห์โดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต	83
ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต โดยตัวทำนาย 3 ชุด 6 ตัวแปร	84
ตารางที่ 4.17 เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม และตัวทำนายที่สำคัญของความสำเร็จในการศึกษา	85

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบ ทางจิตใจของพฤติกรรมทางจริยธรรม	21
ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	44
ภาพที่ 5.3 แสดงปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต	100

